

PEDRO OGIGIÑA

«Jaungoikoak echea egiten ezpadau
Izzerdiak alperrik botako dira».
Dabiden 126-en Salmoan.

«Jaungoikoak nai badau au edo bestea,
Pedro, nik gura neuke aurten egitea»;
Au da gure Petraren betiko kantea,
Neuri gogoan sartzen echatan koplea,
Neu beintzat aberastu egiñ naz lanagaz,
Eta ez goitik jausi oi dan inontzagaz;
Gau ta egun ekiñik beti ogigiñan,
Bestelan Petra ta ni gaur ezer ez giñan.

Beste bertso bat bere Petrak dau kantetan,
Aserratzen nabena ni bene-benetan;
Gizonak asmau arren gauzea batera,
Goikoak erabagi oi badau bestera,
Zentimo izateko egin dana jayo,
Pesetea sekula ez dala izango;
Eta ni jayo arren oso miserian,
¿Zelan bada gaur nago leku eregian?
Petrak aitatu arren beti Jaungoikoa,
¿Alegiña echaku guri Jaunbekoa?
Nik esango dot beti egiñik al dana,
Aberastuten dana, aberastzen dala,
Diñot zentimo jayo egin izan dana,
Dirudunak peseta egin leikeala;
Diñot dakusdazala nik mundu onetan,
Pobre jayo ziranak illten dirutzetan;

¿Ez dakusguz garbiro dabenak eredau,
 Kale onetan bere aberasturik lau?
 ¿Ez baleutsez benturaz senideak ichi,
 Ondasunak jausiko jakezan zeruti?
 ¿Aberastu al ditu orreik Jaungoikuak
 Ala aide aberats eta dirutsuak?
 Jaungoikoa ondasun kontuetan sartzen
 Dala, ezelan bere nik ez dot sinistzen.

.
 Onelan zan Pedroren betiko sermoia,
 Petrak baña emoten ez eutsan fedia;
 Bakochak jarraiturik beti bere teman,
 Jatordu guztietan ebeiltzan demandan;
 Arritzeko kontua baña da benetan,
 Ikusten dail aldantza sarri gizonetan,
 ¿Nok sinistu gaur pentsau egiñik onelan,
 Biar egin leikela guztia bestelan?
 ¿Zeñek esango leuke minutucho bian,
 Pedro aldatu zala bere erechian?
 ¿Zelan ta nok aditu munduko kontuak
 Ezpadira ikusten gauza ezkutuak?
 Ause gertatu jakon Pedro ogigiñari,
 Munduan jakon legez gertatu askori.

Bazan bere berekoz eta zailla teman,
 Birtute bat begoan ederra Pedrogan;
 Seme ta alabarik ak zelan ez eukan,
 Limosnak egiteko guztiz prestua zan;
 Bere biotza berez zan argizagia,
 Ikusitean pobre errukigarria;
 Zeintzuk esaten eben Pedro ogigiña,
 Bilbo guztian zala lenengo ongiña;
 Alanche bizi zala fama andiagaz,
 Ondasun asko eta osasun onagaz;
 Sarritan oi dan legez munduan jazoten,
 Negargarri bat Pedrok bere dau izaten,
 Uste uste bagarik bere arrebea,
 Antoni aurkitu zan senarrik bagea;
 Obra barri batean goi goitik jausirik,

Juan Jose geratu zan lurrean ill otzik;
 ¡Orduan bai, Pedroren biotz ain noblea,
 Ainbeste gura eutsan Antoni maitea,
 Iru seme alaba gaztechoren ama,
 Alargun ikusirik naibagetu zala!
 ¡Ze laster gogoratu jakon arrebea,
 Bertatik zerbaitegaz sokorrietea;
 Ze bearrekoa zan ari laguntea,
 Ogi bat bazan bere sarri emotea;
 Eta bere emazte Petra bere zelan,
 Egoan bera legez erechi orretan,
 Ogi bat egunero agindu oi eutsen,
 Familiar goserik euki ez egien;
 Baña ogi bategaz Pedro zelan etzan,
 Nasaituten, ezpada geyago nai eban,
 Ogiaren barruan iñok jakin бага,
 Abiau zan dirua bialduten bada;
 Bost pezetako eder zabala isillik,
 Ogi danetan eutsan ipinten sarturik;
 Baña asteak joan asteak etorri,
 Zelan bizkortzen etzan bayere Antoni,
 Egun baten kalean tope egitean,
 Itandu eutsan zelan aurkitzen zirean,
 Pentsaurik erantzungo eutsala barreka,
 Antoni asi jakon baña, zizpuruka;
 Esanazbiotzetik ¡ai! neba maitea,
 Asko estimetan dot zure mesedea,
 Zure ogiagaitik gu gagoz bizirik,
 Bestelan gaur gengoan mundutik joanik;
 Bera pezeta baten plazan dot salduten,
 Eta erreal bigaz artoa erosten,
 Enparetan danagaz sarritan babea,
 Eta beste askotan dakargu esnea,
 Ona gaurko artoa ta esnea bere,
 Pozik nire umeak jan egingo dabe;
 Alanche bizi dira Pedro, zure llobak,
 Juan Jose izan zanak ichiriko lorak.

Pedrok entzunagaz bat ain berba samurrak,

Irunsiteko latzak zirean ezkurrak,
 Gañera ikustean beraren asmuak,
 Oker zirala urten ta galdu diruak;
 Aldendu zan egiñik agur bat tristea,
 Ikusirik Antonik eukan suertea;
 Esanaz bere kantan isillik barruan,
 Petraren berbak zeintzuk eukazan goguan:
 Gizonak asmau arren gauzea batera,
 Goikoak erabagi oi badau bestera,
 Zentimo izateko egin dana jayo,
 Pezetea sekula ez dala izango:
 Andik aurrera barriz ordu guztietan,
 Echean zein kalean ak eban kantetan;
 «Petрак diñoan legez nik leku altura,
 »Igo dot Jaungoikoak ebalako gura;
 »Utsa dala bakarrik gure alegiña,
 »Sinistzera jarri da Pedro ogigiña».

FELIPE ARRESE TA BEITIA.

MARINAZIRI

I

Zu zara Marinazi
 Neurezat pichia
 Aingeruen erditik
 Mundura jatzia.

Agur neure zozua
 Iturri eta zelai
 Marinazi neuriak
 Ezdu etorrinai,
 Agur neure zozua
 Iturri eta zelai.

II

Barrenkalera nua
 Ainche nai dot bizi
 Zarritan ikusteko
 Neure Marinazi.

Agur neure zozua
 Iturri eta zelai
 Marinazi neuriak
 Ezdu etorrinai,
 Agur neure zozua
 Iturri eta zelai.
